

De toekomst van de Thiérache:

Regionaal natuurpark of

industriëel windmolengebied?

Een Franstalige versie
van deze circulaire en petitie
is terug te vinden op
www.plattformthierache.com

Project GRAND CERISIER

Coingt, Nampcelles-la-Cour, Dagny-Lambercy

In 2018 verschenen de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek dat de windmolenprojectontwikkelaar RES verrichtte om 9 windmolens te kunnen plaatsen in Nampcelles-la-Cour, Dagny-Lambercy en Coingt. Platform Thiérache keert zich tegen de plaatsing en tegen de vertekende voorstelling van zaken in het RES-rapport.

Onder andere door middel van eigen fotomontages willen we aan de prefect van het departement laten zien dat negen – 180 meter hoge – industriële turbines niet thuis horen in zo'n kleinschalig en kwetsbaar landschap als dat van de Thiérache. De RES-studie is zeer lijvig en omvat in totaal maar liefst 1.321 pagina's, waarin alle aspecten zeer nauwgezet door RES in kaart zijn gebracht: de flora en fauna, het landschap, het cultureel erfgoed, geluid, de locaties, het bouwproces, ja zelfs de contracten met de namen van de grondeigenaren zijn erin opgenomen. Het verslag bestaat uit vier uitgebreide technische dossiers en een korte, niet-technische samenvatting van de studie, dossier no. 5 (02-RES-LeGrandCerisier-5-NotePrésentationNonTechnique). Je kunt het rapport zelf online bekijken op onze website en eventueel downloaden: platformthierache.com/nl/grand-cerisier

Gevoelige kwesties

Uit het onderzoek blijkt dat RES tegen een aantal gevoelige kwesties aanloopt: het kleinschalige landschap, de gefortificeerde kerken – waaronder die van Jeantes – en de bijzondere fauna, met name kwetsbare broed- en trekvogels. Om die te omzeilen, voert RES – heel geraffineerd – drie minder gunstige varianten op; in één ervan is zelfs sprake van 15 windturbines. Omdat zoveel turbines het landschap, het cultureel erfgoed (met name de kerk in Jeantes) en de fauna te zeer zouden belasten, ziet RES hiervan af en kiest voor de vierde variant met 'slechts' 9 turbines en een open corridor rond Jeantes, waardoor de kerk en een belangrijke vogeltrekroute worden ontzien. Het is een geraffineerd staaltje van *framing*, waarin de problematische plaatsing van negen 180 meter hoge industriële turbines – die eigenlijk niet thuis horen in zo'n kleinschalig landschap als dat van de Thiérache – als een redelijk en acceptabel voorstel wordt gepresenteerd. Deze slimme marketingstrategie wordt met fotomontages onderbouwd. Hiernaast zie

Variante 1 : Dans le cadrage de la photo, la variante 1 occupe la totalité de l'horizon. Ses éoliennes sont nombreuses (15 contre 9 pour les autres variantes) et la superposition des deux lignes d'éoliennes nuit à la lisibilité de l'implantation. L'effet de surplomb de la vallée du Hureau est marqué, notamment par l'Église de Jeantes et E6. On note un certain effet d'écrasement sur le village de Jeantes et sur son église (monument historique), dont 4 éoliennes sont proches, notamment les deux les plus hautes de la variante.

Bilan : défavorable

Variante 4 : Dans le cadrage de la photo, la variante 4 n'occupe qu'une partie de l'horizon : un espace de respiration est maintenu au centre, qui évite notamment que le village de Jeantes et son église (monument historique) soient surplombés. Par rapport à la variante 3, cet espace de respiration est ici plus large, et les éoliennes E1 à E6 sont plus lointaines. Elles sont également plus décalées sur la droite par rapport au village. L'effet de surplomb de la vallée du Hureau est ponctuel et n'est ici pas excessif. Il concerne surtout E7 à E9, sur la gauche. L'ordonnement de l'implantation est bien lisible.

Bilan : favorable

(origine: 02-RES-LeGrandCerisier-2-EtudeImpact, p. 192)

je een voorbeeld uit de RES-studie met bovenin de 'minst gewenste' variant met 15 turbines (inclusief 6 turbines in het midden rondom de dorpskern van Jeantes) en onderin de vierde – 'meest gewenste' – variant met 9 turbines.

Nog afgezien van het feit dat wij windmolens in de Thiérache überhaupt ongewenst vinden, oogt het voorstel van RES nu behoorlijk rommelig met 9 turbines die – op een afstand van 6 km van elkaar – worden verspreid over twee locaties. Vanuit deze optiek beschouwd zou goedkeuring van het project *Grand Cerisier* een nieuw bewijs kunnen worden van het lukraak volbouwen van de Thiérache met windmolens. ('Waar het kan en mag, doen we het').

Schokkende conclusies

Wie de resultaten van het rapport goed tot zich door laat dringen, komt al gauw tot schokkende conclusies. De turbines komen in het hart van de Thiérache te staan, op één van de hoogste punten (200-220 m), en zullen daardoor bij helder weer tot **25-35 km** in de wijde omtrek te zien zijn, niet alleen overdag maar ook 's nachts.

De turbines bevinden zich in de onmiddellijke nabijheid van eeuwenoude dorpjes, soms op nog geen 700 meter van woonhuizen. Ze flankeren aan twee kanten een belangrijke vogeltrekroute en staan midden in broed- en foerageergebieden van kwetsbare vogelsoorten als de **rode wouw** en de **blauwe kiekendief**, welke broedt in het aan Coingt grenzende Forêt de la Haye d'Aubenton. Dit bos wordt in het onderzoeksrapport ook aangemerkt als een potentiële broedgebied voor de zeldzame en bedreigde **zwarte ooievaar**. De afgelopen jaren zijn er regelmatig zwarte ooievaars in Coingt waargenomen. Op 3 september 2018 heeft een inwoner van Coingt zelfs een exemplaar weten te fotograferen en filmen! Het bewijs (zie foto op volgende pagina) zullen we aan de prefect overhandigen.

Achter het vuistdikke, peperdure rapport van RES kan niet anders dan

Zwarte ooievaar in Coingt, foto 3.9.2018 (met op de achtergrond het windmolenpark in Montcornet)

maar één doel schuilgaan: groot financieel gewin – onder het mom van duurzame energiewinning en ten koste van het unieke landschap, de fauna en het cultuur-historische erfgoed van de Thiérache, ten koste van het woon- en leefgenot van haar inwoners.

Om te kunnen begrijpen waarom een windmolenpark financieel zo aantrekkelijk is voor een projectontwikkelaar, moeten we ons verdiepen in de contracten die zij afsluit met grondeigenaren en in het verdienmodel dat daar achter zit.

Waarom huren windmolenbedrijven land in plaats van het te kopen?

Volgens onze berekeningen a.h.v. het verdienmodel van RES – de ontwikkelaar van het project *Grand Cerisier* met 9 industriële turbines in Coingt, Nampcelles-la-Cour en Dagny-Lambercy –, bedraagt de netto-opbrengst **per windmolen** over 20 jaar **€ 3.557.000**. RES is contractueel de eigenaar van de windmolens. De grond waarop deze molens staan, wordt niet door RES aangekocht maar gehuurd. Dat is merkwaardig, want de aankoop van de grond – per windmolen eenmalig ca. € 2.310 – is vele malen goedkoper dan de jaarlijks terugkerende

huurkosten (ca. € 6.000 per turbine). De projectontwikkelaar kiest dus voor huren (kosten € 120.000 over een periode van 20 jaar) in plaats van kopen (eenmalig € 2.310). RES huurt het land – wat 50 keer duurder is dan het land kopen.

Waarom land huren in plaats van kopen? Het contract (zie voorbeeld hieronder) laat zien waarom. Daarin staat een clausule, die zegt dat de ontmanteling van de windturbine – waarvan de kosten algemeen worden geschat op ruim € 650.000 - 850.000 – volgens de erfpachtovereenkomst altijd de verantwoorde-lijkheid is van de eigenaar van het land waarop deze zich bevindt. Het risico van hoge kosten voor de ontmanteling worden dus bewust bij de grondeigenaar gelegd. Hier zijn verschillende redenen voor aan te voeren. Ten eerste is windenergie op dit moment zonder enorme subsidies verre van rendabel. Daarom wordt het

Avis du Propriétaire sur les conditions de démantèlement, de remise en état du site en fin d'exploitation et de constitution de garanties financières du parc éolien

Au vu :

- du décret n°2011-985 du 23 août 2011 pris pour l'application de l'article L.553-3 du code de l'environnement relatif à la définition des garanties financières nécessaires à la mise en service d'une installation d'éoliennes et des modalités de remise en état d'un site après exploitation.

- de l'Arrêté du 26 août 2011 relatif à la remise en état et à la constitution des garanties financières pour les installations de production d'électricité utilisant l'énergie mécanique du vent ;

Le projet éolien « Le Grand Cerisier » prévoyant l'implantation de deux éoliennes et d'une structure de livraison sur la commune de NAMPCELLES-LA-COUR, sur la parcelle ZC 3 et étant donné la nature cadastrale de terre des terrains où ces implantations seront réalisées, les Propriétaires, ayant pris connaissance des modalités de démantèlement de ces installations à savoir :

1. Le démantèlement des installations de production d'électricité, des postes de livraison ainsi que les câbles dans un rayon de 10 mètres autour des aérogénérateurs et des postes de livraison.
2. L'excavation des fondations et le remplacement par des terres de caractéristiques comparables aux terres en place à proximité de l'installation :
  - sur une profondeur minimale de 30 centimètres lorsque les terrains ne sont pas utilisés pour un usage agricole au titre du document d'urbanisme opposable et que la présence de roche massive ne permet pas une excavation plus importante ;
  - sur une profondeur minimale de 2 mètres dans les terrains à usage forestier au titre du document d'urbanisme opposable ;
  - sur une profondeur minimale de 1 mètre dans les autres cas.
3. La remise en état qui consiste en le décaissement des aires de grutage et des chemins d'accès sur une profondeur de 40 centimètres et le remplacement par des terres de caractéristiques comparables aux terres à proximité de l'installation, sauf si le propriétaire du terrain sur lequel est sise l'installation souhaite leur maintien en l'état.
4. Les déchets de démolition et de démantèlement sont valorisés ou éliminés dans les filières dûment autorisées à cet effet.
5. Le montant des garanties financières exigées au profit du Préfet ainsi que les modalités d'actualisation de ce montant seront fixés par l'arrêté d'autorisation du parc éolien « Le Grand Cerisier » (sur la base de 50 000 € par éolienne indexé au 1er janvier 2011).

Accepte ces conditions de démantèlement, de remise en état en fin d'exploitation et de constitution de garanties financières ;

Pour Les Propriétaires,

grootste deel van de kosten met belastinggeld gefinancierd. Het nationale nutsbedrijf EDF (Électricité de France) heeft namelijk de verplichting op zich genomen om de elektriciteit af te nemen tegen 2 tot 2,5 keer de normale prijs per kilowattuur. Na de contractperiode van 20 jaar vervalt de subsidie aan de windmolenbedrijven en zijn de molens niet langer rendabel. De 20-jarige huurovereenkomst tussen de projectontwikkelaar en de grondeigenaar komt dan ten einde. Als de huurovereenkomst niet wordt verlengd, kan RES zich terugtrekken zonder enige

aansprakelijkheid voor kosten om de windmolen te ontmantelen.

Ten tweede is het voor RES de vraag of er na 20 jaar op die locatie voor haar nog een interessante (winstgevende) windenergiemarkt bestaat. Of dat RES überhaupt nog bestaat; er zijn al veel voorbeelden van projectontwikkelaars die zelf of via dochterondernemingen – al dan niet met opzet – failliet gingen. *Economie Matin* wijdde hier op 3 mei 2017 een opzienbarend artikel aan, ‘60 000 propriétaires menacés de faillite par les éoliennes’ (60.000 eigenaren bedreigd

Hoe ziet jouw omgeving er straks uit met windmolens?

In het onderzoeksrapport en in de promotiefolders van RES staan vriendelijke impressies van het toekomstige windmolenpark *Grand Cerisier*: de turbines staan altijd ver weg of vallen nauwelijks op in het landschap. Om een reëel beeld te krijgen, hebben we een professioneel bureau gevraagd fotomontages te maken van 24 verschillende locaties in en rond Coingt, Nampcelles-la-Cour en Dagny-Lambarcy. Met behulp van coördinaten uit het rapport en speciale software zijn de hoogte en positie van de turbines nauwkeurig in beeld gebracht. Op www.platformthierache.com/nl/grand-cerisier kun je alle locaties bekijken en zien wat dit project werkelijk betekent voor jouw directe woonomgeving.

11 MALVAUX (NAMPCELLES-LA-COUR) - RUE DES EBURGNIERS (ROUTE DE LAMBERCY)

met faillissement door windturbines): “De eigenaren hebben hun land verhuurd aan de projectontwikkelaars die hen hebben verzekerd dat ze na afloop het land ‘in de oude staat’ zullen terugbrengen. Behalve de projectontwikkelaars hebben ook lokaal gekozen ambtenaren de eigenaren ‘gerustgesteld’. Deze weten vaak niet dat windmolens meteen worden doorverkocht zodra ze in gebruik worden genomen en slechts worden beheerd door de projectontwikkelaars. Windmolen-bedrijven zijn dan ‘lege vennootschappen’ met een minimumkapitaal van een paar duizend euro waarvan de aandeelhouders door de jaren heen veranderen, met oneindige vertakkingen in Frankrijk en daarbuiten, inclusief belastingparadijzen. De zoektocht naar enige aansprakelijkheid in het geval van een probleem zal vruchteloos blijken.”

De energiemarkt, zo weet ook RES, is bovendien zeer dynamisch en bevindt zich in een voortdurende transitie. Zonne-energie wordt in versneld tempo steeds concurrerender met windenergie doordat de productiekosten van zonnepanelen revolutionair dalen. Daarnaast is er nog een andere revolutionaire ontwikkeling gaande, namelijk de verschuiving van centrale energiewinning- en distributie (zoals in het geval van het windmolenpark *Grand Cerisier*) naar lokale energieproductie -en consumptie, waarbij elke burger en elk bedrijf binnen zeer afzienbare tijd zijn eigen energiecentrale is/wordt.

Grondeigenaren lopen grote risico's

De huuropbrengst van ongeveer € 6.000,- bruto per jaar zal, gezien de daling van subsidies of stimuleringsregelingen – het gehuurde land heeft immers een industriële bestemming en is daardoor niet langer landbouwgrond – en na aftrek van de kosten en belastingen, altijd minder zijn dan € 6.000 en in het beste geval nooit meer dan € 4.500,- netto per jaar bedragen. Over een periode van 20 jaar betekent dit voor de eigenaar een opbrengst van € 90.000,- (= 20 x € 4.500,-). Wanneer de grondeigenaar en de boer (die de grond pacht) de opbrengst delen, bedraagt deze voor elk € 45.000,-.

Tenslotte is er nog een ander groot risico voor grondeigenaren. In hetzelfde hierboven genoemde artikel in *Economie Matin* beschrijft journalist Ludovic Graneon het risico van milieuvervuiling door windmolens en de verantwoordelijkheid die de grondeigenaar heeft om de kosten daarvan te betalen. Elke windturbine heeft 2.000 tot 3.000 ton ondergronds beton nodig, soms meer. Dit beton en staal vormen belangrijke bedreigingen door vervuiling of verstoring van

bodem en grondwater. Bij het minste of geringste probleem is het niet de project-ontwikkelaar, maar de eigenaar van de grond die eindverantwoordelijk is en die bijvoorbeeld door de overheid, een natuurbeschermingsorganisatie of een intergemeentelijk waterschap aansprakelijk kan worden gesteld. In ieder geval zal de plek aan het einde van de huurperiode in de oorspronkelijke staat teruggebracht moeten worden. De volledige kosten van de ontmanteling van een windturbine worden door gespecialiseerde bedrijven geschat op € 650.000 tot 850.000. Grangeon: “De gereserveerde bedragen, als ze dat al zijn, zullen ontoereikend zijn. Alleen al de kosten voor het verwijderen van het betonnen fundament bedragen minimaal € 250.000 – mits er geen sprake is van olievervuiling die afkomstig is van de windturbine. Elke windturbine bevat 600 liter industriële olie. Diverse lekkages zijn inmiddels her en der al gemeld. Tien liter olie is al voldoende om een ernstige vervuiling van de natuurlijke bodem te veroorzaken.”

De inwoners betalen de rekening

De drie gemeentes Coingt, Nampcelles-la-Cour en Dagny-Lambercy ontvangen van RES een jaarlijkse vergoeding van € 40.000, een bedrag dat naar rato van het aantal windmolens zal worden verdeeld. Daarnaast subsidiëert RES de drie betrokken Communeauté's, wat per gemeente jaarlijks neerkomt op ca. € 5.000 (globale schatting). Omgerekend naar het totaal aantal inwoners van de drie gemeentes (ca. 350) betekent dit jaarlijks een RES-vergoeding van in totaal ca. € 150 per inwoner. Dat lijkt heel wat, maar vergeleken met de enorme winst die RES maakt, is dit natuurlijk **een fooi**. Vooral als je bedenkt dat de turbines met geld van de Franse belastingbetaler worden gefinancierd.

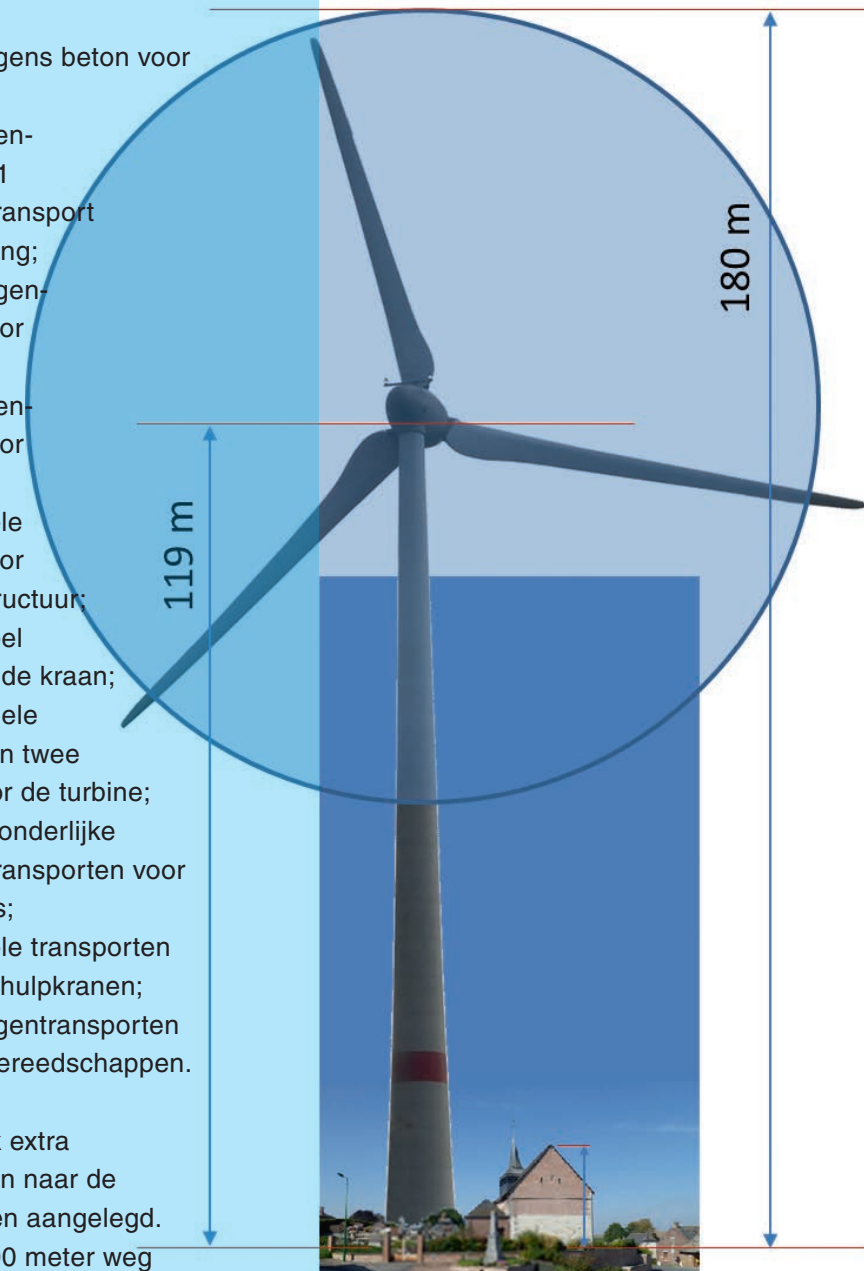
De werkelijke prijs van de rekening die de inwoners moeten betalen is de volgende: **geluidshinder, horizon-en lichtvervuiling, gezondheidsklachten** en **waardevermindering van hun huizen**. Wanneer na 20 jaar het contract eindigt en niet wordt verlengd, blijft de grondeigenaar met een of meerdere turbines zitten. Hij zal geen financiële buffer hebben om die te ontmantelen. Als de grondeigenaar en de Franse staat niets doen, zullen de inwoners van de Thiérache (en/of hun kinderen) nog tot in lengte van jaren moeten aankijken tegen verlaten windmolenparken...

Wat er nodig is om 1 windmolen te bouwen

(RES, l'Étude d'Impact 'Grand Cerisier', p. 31)

- 55 vrachtwagens beton voor de fundering;
- 2 vrachtwagen-transporten + 1 exceptioneel transport voor de bekisting;
- 60 vrachtwagen-transporten voor het platform;
- 4 vrachtwagen-transporten voor de kabels;
- 3 exceptionele transporten voor de leveringsstructuur;
- 1 exceptioneel transport voor de kraan;
- 10 exceptionele transporten van twee voertuigen voor de turbine;
- 10 tot 40 afzonderlijke exceptionele transporten voor de mastsecties;
- 2 exceptionele transporten voor hoofd-en hulpkranen;
- 15 vrachtwagentransporten voor giek en gereedschappen.

Er moeten ook extra toegangswegen naar de turbines worden aangelegd. Voor iedere 100 meter weg zijn 15 vrachtwagen-transporten nodig.

Windmolen, vergeleken met het centrum van Dagny (werkelijke verhouding)

Nieuw project: CHEMIN DE CHÊNE

Plomion, Harcigny

Veel inwoners hebben inmiddels de mast kunnen waarnemen die begin van dit jaar in de buurt van Harcigny is geplaatst voor het doen van windmetingen. Tegelijkertijd viel bij inwoners van Plomion, Harcigny en omgeving een flyer op de mat over een nieuw windmolenproject in de Thiérache, met de poëtische naam *Chemin de Chêne*. Het onderzoek richt zich op een gebied ten noorden van Harcigny en Plomion (in de kaart hieronder rood gemarkeerd).

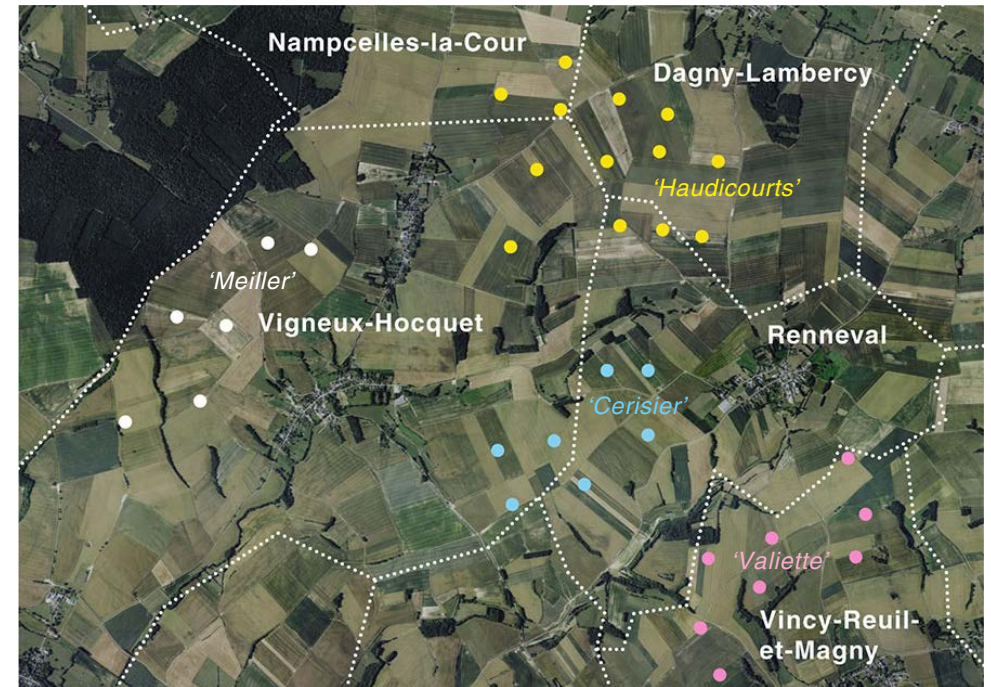

Global Wind Power, een Deense projectontwikkelaar, heeft toestemming gevraagd en gekregen van de burgemeesters van Plomion en Harcigny om een haalbaarheidsonderzoek te doen. Want zoals we inmiddels weten, kunnen projectontwikkelaars zonder gemeentelijke toestemming geen onderzoek doen. Een inwoner van Plomion heeft een aantal **zwarte ooievaars** in het Bois de Plomionesignaleerd. Het ging hier om een groep trekvogels. Het risico van een botsing met de windmolens kan een reden zijn om dit project te laten afkeuren.

Nieuw project: FACHE

Vigneux-Hocquet, Renneval, Vincy-Reuil-et-Magny, Nampcelles-la-Cour, Dagny-Lambercy

Recent heeft projectontwikkelaar **Ventelys** door middel van een folder ruchtbaarheid gegeven aan het plan om in 2021 een windmolenpark met maar liefst 34 turbines te plaatsen op het grondgebied van de gemeenten Vincy-Reuil-et-Magny, Vigneux-Hocquet, Renneval, Nampcelles-la-Cour en Dagny-Lambercy.

Al in 2017 zijn de eerste contacten gelegd met de burgemeesters en afgelopen zomer is het onderzoeksrapport (l'Étude de l'impact) aan de prefectuur van het departement Aisne ter goedkeuring aangeboden. Het project is opgedeeld in vier zones: *Haudicourts* (geel gemarkeerd in de kaart) met 13 windmolens, *Meiller* (wit) met 6 molens, *Cerisier* (blauw) met 7 molens en *Vallette* (rose) met 8. Als tiphoogte van de turbines wordt **180 à 200 m** aangegeven, dit zijn windmolens van de zwaarste categorie.

Neem deel aan de openbare enquête!

Woon je binnen een straal van 6 km rond een windmolenproject, dan kun je je mening geven in de **openbare enquête** (enquête publique). Deze enquête zal worden gehouden in de Mairie van je gemeente. Voor meer informatie over de datum en tijden dien je contact op te nemen met de Mairie in je woonplaats. Door je te abonneren op de nieuwsbrief van onze website, brengen we je automatisch op de hoogte waar en wanneer er een enquête plaatsvindt.

Zeg nee en teken de petitie!

Verder zijn wij een **petitie** gestart – gericht aan de prefect van het departement Aisne, de heer Ziad Khoury – tegen de mogelijke plaatsing van windmolens op het grondgebied van de gemeenten Coingt, Nampcelles-la-Cour, Harcigny, Dagny-Lambergcy, Plomion, Renneval, Vigneux-Hocquet en Vincy-Reuil-et-Magny. Het enige wat je hoeft te doen is deze petitie tekenen, frankeren en op de post doen. Wij zorgen er dan voor dat deze bij de enquêteur resp. de prefect terechtkomt. Je kunt de petitie ook *on line* tekenen: **platformthierache.com/nl**

Word lid van onze vereniging!

De resultaten van het haalbaarheidsonderzoek van de projectontwikkelaar en die van de publieke enquête worden uiteindelijk beoordeeld door de prefect. Hij is degene die beslist of de windmolens geplaatst zullen worden. Mocht de prefect – onverhoopt – onze tegenstemmen negeren en akkoord gaan met plaatsing, dan zal de bouwverordening in alle betrokken gemeenten officieel publiekelijk aangekondigd worden. Dat is ook het moment waarop inwoners, die direct zullen uitkijken op de windmolens, door middel van een aangetekende brief bezwaar kunnen aantekenen. De prefect is verplicht binnen twee maanden te reageren op het bezwaarschrift. Platform Thiérache zal indien nodig een juridische groepsactie organiseren, waarbij je je kunt aansluiten.

In oktober 2019 is Platform Thiérache een vereniging geworden. Hierdoor kan zij nog beter en gericht actie voeren. Dat kan niet zonder jouw steun. Word daarom lid van **Association Platform Thiérache**! Op de website vind je meer informatie over hoe je lid kunt worden: **www.platformthierache.com/nl/lid-worden**